

Budoucnost evropské zemědělské politiky a její vliv na české zemědělství

Veronika Vrecionová

poslankyně Evropského parlamentu za ODS

Dotační politika a srovnání situace v zemědělství mezi státy

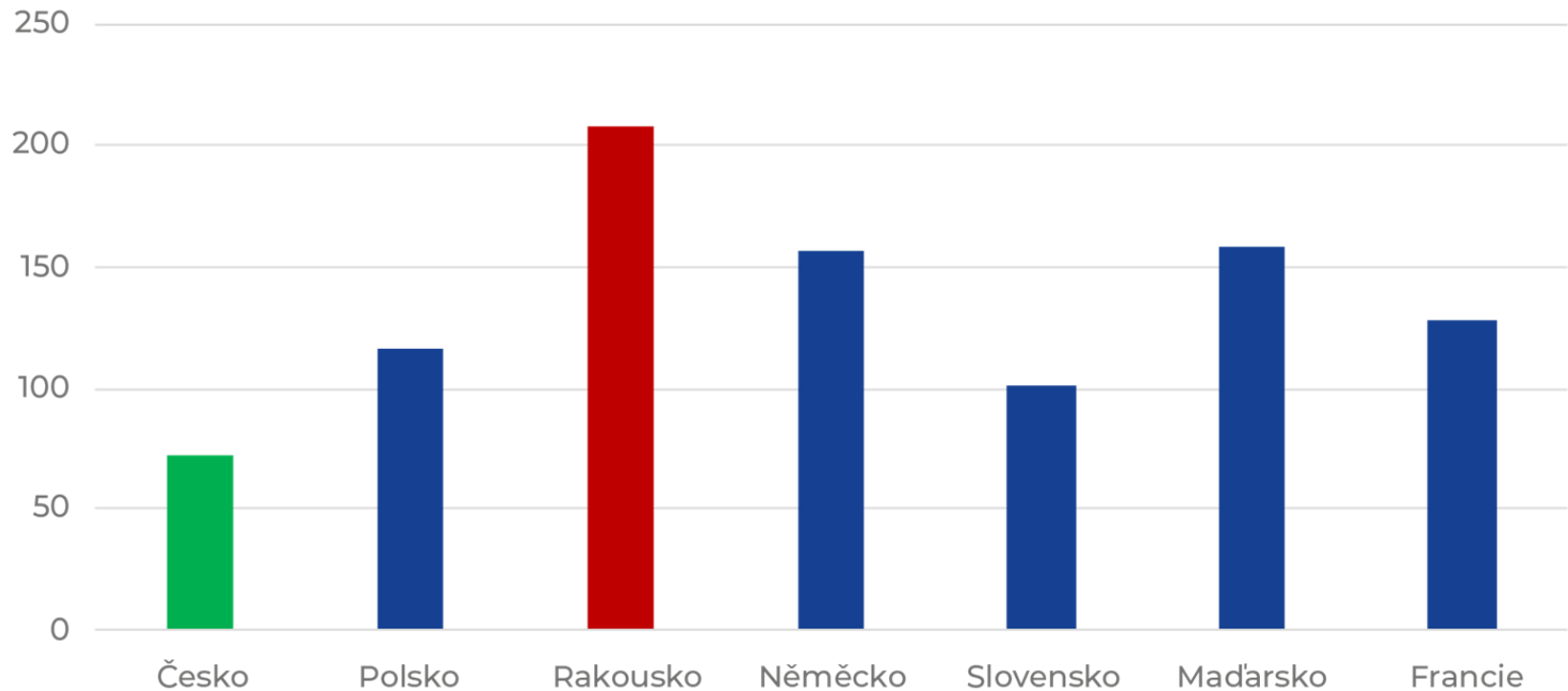
Aktuální situace

- do r. 2027 dotační politika v EU i ČR podle „Strategických plánů SZP“ → možná revize každý rok
- zrušení dotací pro velké potravinářské podniky a výrazné snížení dotací v položce Národní dotace
- snaha o celkové snížení administrativní zátěže → 56 % předpisů/zákonů/vyhlášek původem z ČR nikoliv z EU

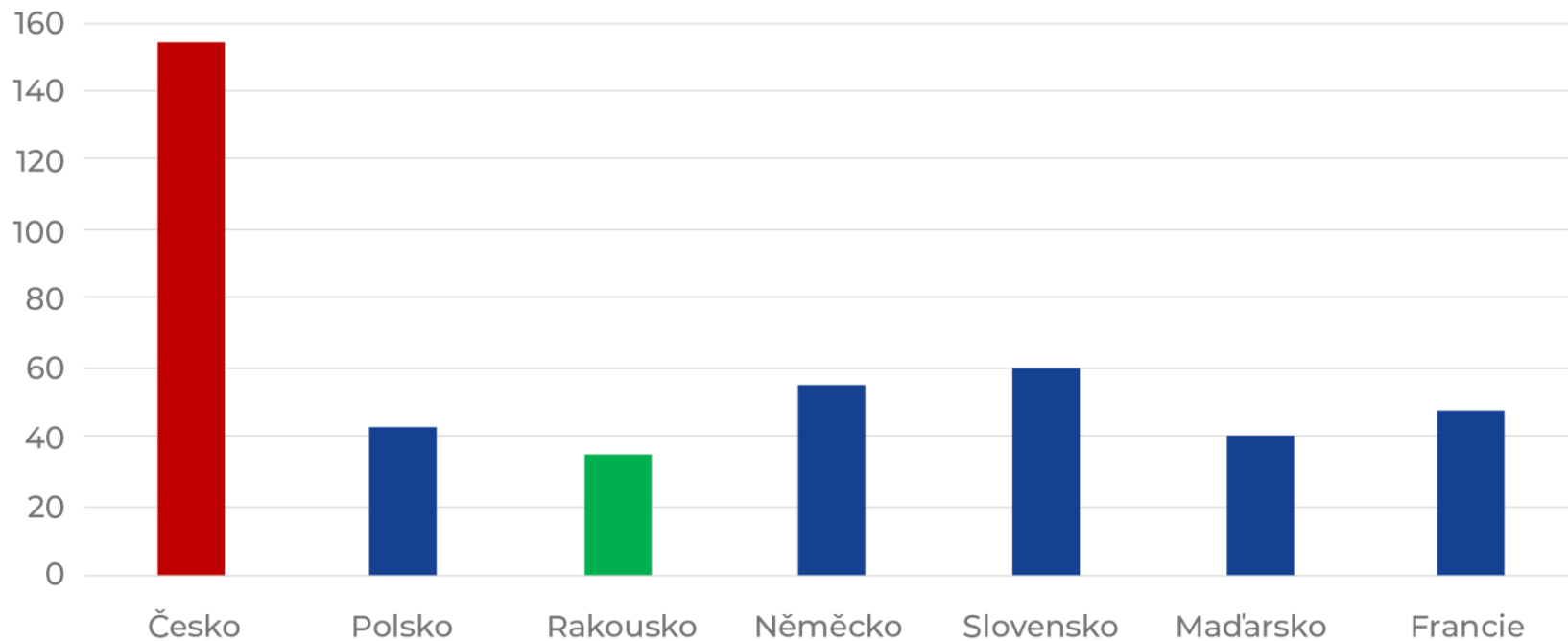
České zemědělství v číslech

- nejnižší základní platba na plochu ale nejvyšší doplňková platba na plochu
- plus další platby: ekologická platba, přímé platby vázané na produkci nebo podpora mladých farmářů
- 5. nejvyšší podíl spolufinancování PRV (Pilíř II), kofinancování zvýšeno z 35 % na 65 %

Výše základní platby na plochu v EUR/ha

Výše doplňkové platby na plochu v EUR/ha

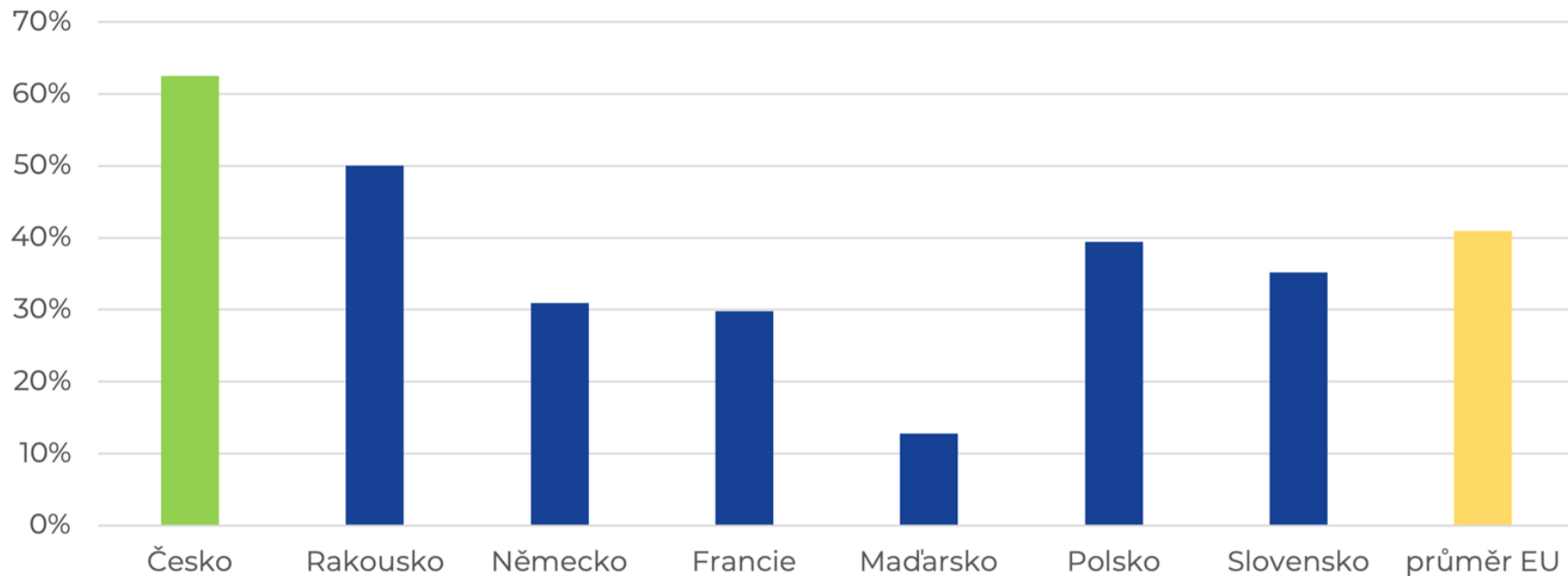

Součet plateb na plochu

země	výše podpory EUR/ha
ČR	226
Polsko	159
Rakousko	243
Německo	212
Slovensko	161
Maďarsko	199
Francie	176

Spolufinancování 2. pilíře v %

Udržitelnost zemědělství

Evropská legislativa s dopadem na zemědělství

Základem je Green Deal a strategie Farm to Fork

ochrana biodiverzity

udržitelné zemědělství

- neutrální nebo pozitivní dopad na životní prostředí
- pomoci zmírnit změnu klimatu a přizpůsobit se jejím dopadům
- zajistit potravinovou bezpečnost, výživu a veřejné zdraví
- zachovat cenovou dostupnost potravin

Projednávaná legislativa

Nařízení o pesticidech (ENVI, AGRI)

Nařízení o obnově přírody (ENVI)

Nařízení o certifikaci pohlcování uhlíku (ENVI)

Nařízení o rostlinách získaných některými genomickými technikami a jejich potravinách a krmivech (ENVI)

Nařízení o pesticidech

**Cíl: omezit používání pesticidů do roku 2030 o 50 % v celé EU
ve srovnání s průměrem let 2015–2017**

- riziko, že se nové nařízení bude vztahovat až na 24 % zemědělské půdy v ČR

Problematické body:

- definice citlivých oblastí – oblasti (NATURA 2000, města)
- metodologie pro výpočet snížení spotřeby používaných přípravků
- povinné pokyny pro integrovanou ochranu rostlin (IPM)
- nedostatek alternativních metod
- navýšení administrativní zátěže

Nařízení o obnově přírody

Cíl: zakotvit strategii v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 do unijního práva

- zasahuje jak do oblasti Natura 2000, tak i oblastí dalších → klíčové jsou jednotlivé ekosystémy (biotopy opylovačů, městské, zemědělské, lesní ap.), ne jejich lokace
- do roku 2030 by mělo být obnoveno 20 % ekosystémů, do roku 2050 všechny
- zemědělství: riziko omezení využívání zemědělské půdy
- návrh je (z hlediska cílů) v souladu s českými strategickými dokumenty

Nařízení o certifikaci pohlcování uhlíku

Cíl: vytvořit certifikační rámec pro pohlcování uhlíku a pomoci dosáhnout uhlíkové neutrality (“opak emisních povolenek”)

- Dobrovolný mechanismus
- Zatím prázdná schránka, konkrétní parametry budou v delegovaných aktech
- Delegované akty by měli definovat metodiku výpočtů i jednotlivé činnosti vedoucí k pohlcování a ukládání uhlíku
- V SZP podpora zemědělců, kteří se zaváží k provádění specifických environmentálních a klimatických postupů a investic

Nové genomické techniky

Cíl: umožnit uvádět na trh rostliny a plodiny, které jsou vyšlechtěny novými inovativními technikami, které umožňují vysoce přesné a efektivní šlechtění rostlin a zvýšit udržitelnost potravinového systému

- dvě kategorie NGT rostlin a jejich uvádění na trh
  - kategorie NGT 1: rostliny vyšlechtěné cílenou mutagenezí nebo cisgenezí, včetně intrageneze, budou vyžadovat notifikaci a centrální registraci
  - kategorie NGT 2: transgenní rostliny, budou i nadále platit pravidla uvádění na trh podle nařízení ke GMO
- Problematický bod: NGT rostliny nebudou moci být používány v ekologickém zemědělství a to ani ty, které budou zařazeny do kategorie NGT 1

Připravovaná legislativa

Animal welfare (Q3 2023)

Udržitelné potravinové systémy (Q3 2023)

Taxonomie udržitelných financí pro oblast zemědělství (2024)

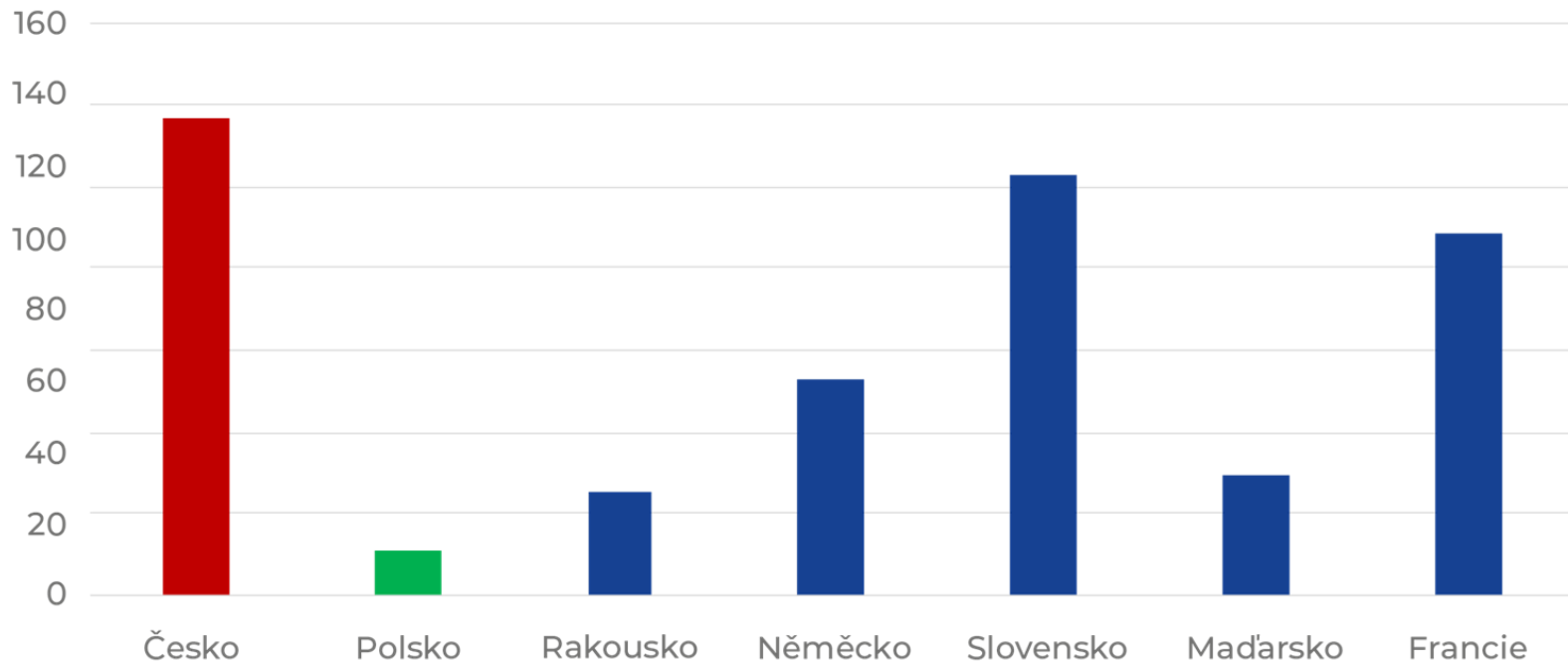
Taxonomie udržitelných financí pro oblast zemědělství

- **Cíl: určit, co jsou zelené “udržitelné” aktivity v zemědělství**
  - zelené aktivity budou mít pravděpodobně snazší přístup k půjčkám/pojištění
- **Dojde k výraznému omezení podpory pro zpracování živočišné produkce**
  - požadavek na zákaz hnojení a ustájení zvířat v citlivých oblastech
  - požadavek, aby více než 50 % zemědělské půdy tvořili krajinné prvky a extenzivní pastviny
- **Rostlinná výroba**
  - vyčlenění určitého procenta pro krajinné prvky s vysokou biologickou rozmanitostí
  - zákaz používání syntetických přípravků na ochranu rostlin
  - diverzifikované střídání plodin (nejméně 5 plodin na orné půdě)
- **Zpracování potravin**
  - vylučuje zahrnutí zpracování živočišné produkce do oblasti udržitelných postupů
  - jediné podporované živočišné komodity: drůbeží maso, vejce a mléko z extenzivních chovů

Produkce a konkurenceschopnost

Průměrná velikost farem v ha

Zemědělská produkce

- velké rezervy ve zpracování produkce → efektivita zpracovatelského průmyslu 70 % průměru EU
- vytváření nízké přidané hodnoty jak v zemědělské prvovýrobě, tak při zpracování zemědělských komodit
- dobrá konkurenceschopnost v rostlinné výrobě
- nízká konkurenceschopnost v živočišné výrobě, kromě hovězího
- ze Zprávy o stavu zemědělství za rok 2022 vyplývá, že bez dotační podpory by byla řada výrob ve ztrátě

Jablka Česko × Polsko

země

**objem prostředků
do sektoru ovoce a zeleniny**

Polsko

8 289 915 EUR

ČR

11 272 421 EUR

země

**dotace na citlivé komodity
(ovoce a zelenina)**

Polsko

267,36 EUR/ha

ČR

403,98 EUR/ha

Shrnutí

Budoucnost

- podpora bude směřovat spíše do udržitelnosti a zelených opatření (protierozní aktivity, podpora biodiverzity, zadržování vody v krajině)
- nebude podporovaná produkce
- bude tlak na omezení živočišné výroby a zpřísnění jejich podmínek
- rostlinná výroba – postupný zákaz některých pesticidů (např. glyfosát)
- taxonomie – hodnocení investic z hlediska jejich vlivu na životní prostředí, což se může negativně projevit v horších podmínkách při poskytování půjček a pojištění

Zlepšení konkurenceschopnosti

- potřeba snižovat byrokratickou zátěž pro malé a střední farmáře
- nutnost investovat do nových technologií místo do produkce
- nutnost investovat do přidané hodnoty a podporovat malé potravináře a producenty

Děkuji za pozornost
